

2026/2096

21.9.2026

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2026/2096,
18. september 2026,
millega kehtestatakse epidemioloogilise seire võrgustiku töökord
(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. novembri 2022. aasta määrust (EL) 2022/2371, milles käsitletakse tõsiseid piiriüleseid terviseohtusid ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1082/2013/EL, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 13 lõike 10 punkti c,

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 851/2004, ⁽²⁾ millega asutatakse Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC), haldab ECDC spetsiaalseid seirevõrgustikke (edaspidi „sihtotstarbelised võrgustikud“), mis koos moodustavad määruse (EL) 2022/2371 artiklis 13 osutatud epidemioloogilise seire võrgustiku. Kuna sihtotstarbeliste võrgustike eesmärk on nakkushaiguste seire ning nende ennetamine ja tõrje liidu tasandil, peaksid võrgustikud toimima tulemuslikult, tõhusalt ja järjepidevalt.
- (2) Vastavalt määruse (EÜ) nr 851/2004 artikli 5 lõikele 4 hõlmavad sihtotstarbelised võrgustikud riiklikke koordinaatsioonikeskusi või operatiivseid kontaktpunkte, mille on määranud riiklikud koordinaatorid riiklike koordineerivate pädevate asutuste nimel. Seega tuleks menetlustes kohustuste täpsustamisel neid erinevaid rolle arvesse võtta.
- (3) Korrapärased kontaktid ja teabevahetus edendavad koordineerimist ja parandavad järelevalvet liidu tasandil. Need annavad võimaluse võrrelda parimaid tavasid ja kohandada liidu seiresüsteeme vastavalt muutustele epidemioloogias, populatsiooni käitumises ja laborimeetodites. Seetõttu peaks iga sihtotstarbelise võrgustiku osalised korrapäraselt kohtuma ja vajaduse korral suhtlema ka koosolekute vahelisel ajal.
- (4) Epidemioloogilise seire võrgustiku tegevuskorda tuleks korrapäraselt hinnata, et tagada selle vastavus liidu vajadusele nakkushaiguste seire järele.
- (5) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas tõsiste piiriüleste terviseohtude komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sihtotstarbelistesse võrgustikesse kuulumise kord

1. Määruse (EÜ) nr 851/2004 artikli 2 lõike 2 kohaselt määrab sihtotstarbeliste seirevõrgustike (edaspidi „sihtotstarbelised võrgustikud“) liikmed riiklik koordinaator liikmesriigi koordineeriva pädeva asutuse nimel. Liikmesus tühistatakse, kui võrgustiku liige asub muule ametikohale väljaspool võrgustikku ning tema ülesanded ei ole enam seotud haiguste, seonduvate tervise eriküsimuste või rahvatervisega.

⁽¹⁾ ELT L 314, 6.12.2022, lk 26, <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2371/oj>.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 851/2004, millega asutatakse haiguste ennetuse ja tõrje Euroopa keskus (ELT L 142, 30.4.2004, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/851/oj>).

2. Lõikes 1 osutatud määramisest
 - a) antakse teada elektrooniliselt ECDC hallatava sihtotstarbeliste sidusrühmadega suhtlemise platvormi kaudu;
 - b) teatamisel täpsustatakse võrgustiku liikme konkreetne roll riikliku koordinatsioonikeskuse või operatiivse kontaktpunktina ning täpsustatakse, milliste haiguste, seotud tervise eriküsimuste või rahvatervise valdkondadega ta sihtotstarbelises võrgustikus tegeleb.
3. Riiklik koordineeriv pädev asutus võib määrata ka asendusliikmed, kes asendavad põhivõrgustiku liikmeid nende äraolekul.
4. Kui konkreetsele sihtotstarbelisele võrgustikule ei ole liikmeid määratud, toimub kogu asjakohane seirealane suhtlus ECDCga riikliku koordinaatori kaudu.

Artikkel 2

Riiklikud koordinatsioonikeskused

Riiklikud koordinatsioonikeskused teevad oma sihtotstarbelistes võrgustikes järgmist:

- a) teostavad järelevalvet seireandmete või seirega seotud teabe vahetamise üle oma liikmesriigi ja ECDC vahel;
- b) nõustavad oma riiklikku koordinaatorit operatiivsete kontaktpunktide ning võrgustikus ja muudel asjakohastel kohtumistel osalejate määramisel;
- c) annavad ECDC-le teaduslikku ja tehnilist nõu;
- d) tagavad õigeaegsete, täielike ja täpsete riiklike seireandmete ning muu seire seisukohast olulise teabe esitamise EpiPulse'i kaudu ECDC poolt pärast sihtotstarbeliste võrgustikuga konsulteerimist kehtestatud tähtaegade jooksul;
- e) koordineerivad tegevust teiste võrgustiku liikmetega, kelle on määranud sama koordineeriv pädev asutus, ja asjaomaste riiklike osalejatega, samuti asjaomaste partneritega, sealhulgas ELi rahvatervise referentlaboritega, ning teevad tihedat koostööd teiste liikmesriikide samalaadsete asutustega.

Artikkel 3

Operatiivsed kontaktpunktid

Operatiivsed kontaktpunktid teevad oma sihtotstarbelistes võrgustikes järgmist:

- a) on peamiseks kontaktisikuks seireandmete või seirega seotud teabe vahetamisel oma liikmesriigi ja ECDC vahel;
- b) esitavad EpiPulse'i kaudu õigeaegselt (ECDC poolt pärast sihtotstarbeliste võrgustikega konsulteerimist kehtestatud tähtaegade jooksul) täielikud ja täpsed riiklikud seireandmed;
- c) vaatavad läbi ECDC koostatud seireväljundite kavandid ning aitavad koos ECDC ja teiste operatiivsete kontaktpunktidega seiretulemusi tõlgendada;
- d) teavitavad ECDCd riiklikest andmeallikatest ja seiresüsteemidest;
- e) kontrollivad metaandmete muutmise järelevalvetoimingute rakendamist riiklikul tasandil;
- f) koordineerivad tegevust teiste võrgustiku liikmetega, kelle on määranud sama koordineeriv pädev asutus, ja asjaomaste riiklike osalejatega, samuti asjaomaste partneritega, sealhulgas ELi rahvatervise referentlaboritega, ning teevad tihedat koostööd teiste liikmesriikide samalaadsete asutustega.

*Artikkel 4***ECDC sekretariaat**

ECDC:

- a) on sihtotstarbeliste võrgustike kogu tegevuse koordineerimis- ja teabevahetuskeskus ning pakub teadussekretariaadi teenuseid ja haldustuge;
- b) tagab
 - i) sihtotstarbeliste sidusrühmadega suhtlemise platvormi ning asjakohased juhised võrgustiku liikmete määramiseks ja nende liikmestaatuse ajakohastamiseks;
 - ii) tehnilise järelevalve alase toe ning edendab tehnilist ja teaduslikku koostööd sihtotstarbelistes võrgustikes ja nende vahel;
- c) korraldab korrapäraselt võrgustiku koosolekuid, et jagada andmeid ja parimaid tavasid, juhtida tähelepanu andmekvaliteedi probleemidele ja muudele järelevalvealastele puudustele ning arutada strateegilisi valikuid sihtotstarbelistes võrgustikes ja nende vahel;
- d) teeb vajaduse korral sihtotstarbeliste võrgustike nimel koostööd asjaomaste partneritega, sealhulgas ELi rahvatervise referentlaborite, Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) ja muude ELi asutustega, et koordineerida tegevust (sealhulgas terviseühitsuse valdkonnas), jagada andmeid, hõlbustada koostööd või vähendada liikmesriikide koormust.

*Artikkel 5***Tehniline töökord**

1. ECDC teatab sihtotstarbelistele võrgustikele iga-aastase rutiinse seireandmete kogumise alustamisest ja lõpetamisest, esitab neile uusima asjakohase aruandlusprotokolli ning ühise andmestruktuuriga haiguspõhised andmed.
2. Sihtotstarbeliste võrgustike operatiivsed kontaktpunktid esitavad oma riiklikud seireandmed EpiPulse'i kaudu elektrooniliselt, järgides ECDC poolt pärast sihtotstarbeliste võrgustikuga konsulteerimist kehtestatud aruandlustähtaega ja pidades kinni lõikes 1 osutatud ühisest andmestruktuurist.
3. Haiguste ennetamise võrgustike operatiivsed kontaktpunktid vaatavad läbi EpiPulse'is esitatud andmete automaatse valideerimise aruande ja ECDC-lt saadud täiendava tagasiside valideerimise kohta ning vajaduse korral esitavad andmed uuesti seire-eesmärkide saavutamiseks vajalikul kvaliteeditasemel.
4. ECDC analüüsib rutiinseid seireandmeid ja edastab need õigeaegselt ja vähemalt andmete kogumise sagedusega.

*Artikkel 6***Haldusmenetlused**

1. ECDC võib määrata koordineerimiskomitee, et hõlbustada ECDC ja asjaomase sihtotstarbelise võrgustiku vahelist teabevahetust.
2. ECDC korraldab korrapäraselt võrgustiku koosolekuid, et arutada seire eesmarke, haigusjuhtude määratlusi, metaandmete muudatusi, andmeanalüüsi kavasid, seiretulemusi, parimaid tavasid või tehnilisi uuendusi, konsulteerides asjaomase võrgustiku koordineerimiskomiteega, kui see on määratud.
3. Võrgustiku koosolekuid võib pidada kohapeal, veebis või hübriidvormis ning ECDC tagab sekretariaaditeenused.
4. ECDC esitab võrgustikule lõpliku päevakorra hiljemalt üks nädal enne koosolekut. ECDC koostab protokollid ja esitab kõikidele osalejatele koosoleku aruande. Ta võtab järelemeetmeid mis tahes küsimustes, mis nõuavad edasisi meetmeid, konsulteerides võrgustiku koordineerimiskomiteega, kui see on määratud, ning annab võrgustikule aru kirjalikult või järgmisel võrgustiku koosolekul.

5. Kui võrgustiku koosolekud toimuvad veebis või hübriidvormis, võib ECDC paluda ettepanekute kohta kirjalikke märkusi. Võrgustiku koosolekute vahel võib ECDC kiireloomuliste tehniliste arutelude korral konsulteerida kirjalikult või veebipõhiste vahendite kaudu asjaomase võrgustiku koordineerimiskomiteega, kui see on määratud.
6. ECDC esitab võrgustiku või koordineerimiskomitee koosolekute ja konsultatsioonide dokumendid aegsasti ning jätab piisavalt aega riiklike seisukohtade ja riikliku koordineeriva pädeva asutuse kirjalike arvamuste põhjalikuks läbivaatamiseks ja sisemiseks kooskõlastamiseks.
7. Koos WHOga rakendatavate seirekavade puhul võib võrgustiku koosolekuid korraldada ühiselt, kusjuures ECDC ja WHO teevad nende koosolekute korraldamisel koostööd ning lepivad kokku kulude jaotamises.

Artikkel 7

Korrapärane hindamine

ECDC ja sihtotstarbelised võrgustikud hindavad korrapäraselt epidemioloogilise seire võrgustiku töökorda ja teavitavad komisjoni nende hindamiste tulemustest.

Artikkel 8

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 18. september 2026

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN